

Antwoorden op kamervragen van het Kamerlid Duyvendak over schadelijke stoffen in luchtverfrissers (2040503790)

1

Bent u ervan op de hoogte dat luchtverfrissers vaak hoge concentraties kankerverwekkende stoffen bevatten?

1

Volgens onderzoek van de Europese bond voor consumentenorganisaties (BEUC), zouden in de helft van de onderzochte luchtverfrissers (sputbussen, gels, wierook, geurkaarsen, etherische oliën etc.) kankerverwekkende stoffen zitten of bij gebruik ervan vrijkomen. Het rapport met de resultaten van het onderzoek zal niet openbaar worden gemaakt gezien de vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens in het rapport.

Omdat de resultaten van de BEUC alarmerend in de pers kwamen en om een beeld te krijgen of deze consumentenproducten op de Nederlandse markt worden aangetroffen en of ze daarmee een gezondheidsrisico voor de consument veroorzaken, doet de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) op dit moment zelf onderzoek. Op basis hiervan gaat zij na of er in Nederland noodzaak is tot verder onderzoek of tot het nemen van handhavende maatregelen. Zij heeft hier op 9 december jl. een persbericht over doen uitgaan.

2

Is het waar dat dit op grond van de huidige wetgeving is toegestaan? Zo ja, waarom is dit toegestaan?

2

Nee. Een als kankerverwekkend, mutageen (effecten op DNA) of reproductietoxisch (effecten op ontwikkeling en voortplanting) categorie 1 of 2 geclassificeerde stof (de zogenaamde CMR stoffen) mag volgens Richtlijn 76/769/EEG van de EU, de zogenaamde Verbodsrichtlijn, niet in een percentage van boven de 0,1 % in een voor de consument bestemd preparaat (een mengsel van stoffen, zoals vloeibare of in gasvorm aangeboden luchtverfrissers) aanwezig zijn. De meeste door de Consumentenbond genoemde producten zijn preparaten. Bovenstaand Europees verbod is geïmplementeerd in het Warenwetbesluit Algemene Chemische Productveiligheid. Wanneer daarnaast uit de preparaten en andere "geurproducten" niet-zijnde preparaten (voorwerpen, zoals kaarsen en wierookstokjes) zodanig hoge concentraties kankerverwekkende stoffen vrijkomen dat een gevaar voor de gezondheid kan ontstaan, wordt tevens het algemene productveiligheidsartikel van de Warenwet (artikel 18 onderdeel c) overtreden. In dit artikel staat dat het verboden is waren te verhandelen, waarvan de verhandelaar weet of kan vermoeden dat ze een bijzonder gevaar voor de veiligheid of gezondheid van de mens kunnen opleveren, bij, gezien de bestemming, te verwachten gebruik. Ook dit artikel is gebaseerd op een Europese richtlijn (Algemene Productveiligheidsrichtlijn 2001/95/EG).

De BEUC gaat naast de aanwezigheid van kankerverwekkende stoffen in luchtverfrissers ook in op de aanwezigheid van stoffen, die allergische reacties kunnen veroorzaken (allergenen). Voor deze stoffen bestaat geen wettelijk verbod. De BEUC bepleit etikettering van alle luchtverfrissers die deze stoffen bevatten. Volgens de Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms) zijn fabrikanten van preparaten reeds verplicht om op de verpakking aan te geven of hun product een stof bevat, die volgens indeling van de EU allergische reacties kan opwekken, mits die stof aanwezig is in een grotere hoeveelheid dan 0,1%. De naam van de stof moet dan ook op de verpakking vermeld worden.

Indien fabrikanten niet voldoen aan bovengenoemde wetgeving kan de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) handhavend optreden.

3

Bent u bereid stappen te ondernemen om ervoor te zorgen dat schadelijke stoffen in luchtverfrissers worden verboden? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wat voor stappen gaat u ondernemen?

3

Ik heb bij het antwoord op vraag 2 aangegeven, dat er wel degelijk wetgeving is die verbiedt dat kankerverwekkende stoffen, zoals genoemd door BEUC, in luchtverfrissers aanwezig zijn, in schadelijke hoeveelheden kunnen vrijkomen of een gevaar voor de gezondheid van de mens kunnen veroorzaken.

4

Wat vindt u van de aanbeveling van de Consumentenbond om, zolang er geen wettelijk verbod is, etiketten op de luchtverfrissers aan te brengen die waarschuwen voor mogelijke gezondheidsschade?

4

Voor wat betreft de etikettering voor allergenen, die reeds verplicht is voor mengsels van stoffen (preparaten) ingevolge de Wet milieugevaarlijke stoffen, wil ik verwijzen naar mijn antwoord op vraag 2. Verder vraagt de BEUC om etikettering van allergene stoffen op consumentenproducten, die géén preparaten zijn, maar voorwerpen, zoals kaarsen of wierookstaafjes. Dit ten behoeve van gevoelige gebruiksgroepen in de samenleving (o.a. zwangere vrouwen, kleine kinderen). Dit is inderdaad nu niet geregeld. Vanuit de optiek van de volksgezondheid acht ik het ten algemene wenselijk dat consumenten worden gewaarschuwd tegen stoffen, die kunnen vrijkomen uit producten, waarvan is vastgesteld dat ze aanleiding kunnen geven tot allergische reacties.

Een parallel kan getrokken worden met de eerdergenoemde Wms, waar wel etikettering voor allergenen in preparaten verplicht is boven 0,1%, de Europese wetgeving voor wasmiddelen (detergentenverordening) en de Europese richtlijn voor cosmetica, waar dergelijke etikettering ook verplicht is voor stoffen, die tot huidallergie kunnen leiden, boven respectievelijk 0,01% en 0,001%. Dergelijke overwegingen zijn momenteel onderwerp van discussie in het nieuwe Europese algemene stoffenbeleid (de ontwerpverordening Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemicaliën, REACH). In het REACH voorstel zijn onder andere sensibiliserende stoffen (stoffen die allergie kunnen veroorzaken) als prioriteit gesteld.